

BUDA-PESTA

10 Aug. st. v.

22 Aug. st. n.

Va eși duminică.

Redact.: strad'a Havas nr.1.

Nr. 32.

Anulu XI.

1875.

Pretiuu pe unu anu 10 fl.

Pentru Romani'a 2 galbeni.

Cesaru Boliacu.

— Portretulu pe pagin'a 373. —

Celu ce petrece cu atentiune miscările năstre literarie, vede cu durere, că după inceputulu celu imbucurătoriu, ce s'a facutu de ca-
tra parintii literaturii năstre, nu urmăza con-
tinuarea sperata si dorita de toti.

Veteranii literaturii năstre, cari si-au
ilustratu numele cu opere neperitōrie, apunu,
se stingu incetulu cu nctulu, unulu câte unulu,
si altii noi nu pré pasiescu in loculu loru.

Activitatea năstra literaria se manifesta
mai numai in diuarie, si numerulu cartiloru
aparute intr'unu anu e fōrte micu; dar si diua-
rielle facu mai alesu politica, si astfelu litera-
tur'a propria e redusa la putine producte.

Ce pōte sē ffa caus'a acestei stagnări?
Lips'a talenteloru? Anevoia credemu. Suntemu
mai inchinati a dice, că nespūs'a indolintia a
publiculu nostru pōrta vin'a.

Din ce elemente se compune publiculu ro-
manescu? Din dōue. Unulu ăste ace'ă, care
afectēza o cultura innalta europeana; acest'ă
cetesse frantiozesce, germanesce sēu in alte
limbi; pentru elu productele modeste ale lite-
raturii romane nu sunt vrednice de cetitu si le
despretiuesce. Celalaltu ar ceti bucuros, dar
i cam lipsescu ajutōrielle materiale. Intr'aceste
dōue elemente se afla miculu numeru alu ace-

lora, cari sunt fideli spriginitori ai literaturii
năstre.

Se 'ntielege dar, că pana ce publiculu nos-
tru nu va voi seriosu sē aiba si elu o litera-
tura, pana candu nu va aduce jertfe potrivite
pentru inaintarea culturii nationale: pana
atunce putni tineri romani voru remanē pe
acēsta cariera, ci cu ilusiuni frante voru trece
acolo unde esistinti'a loru va fi asigurata, si
unde dōra voru putē sē-si faca si o stare
ōre-care.

E bine, in acēsta lipsa de talente nōue,
ni cade bine sē reamintimu memori'a acelora,
cari au debutatu la renascerea literaturii nă-
stre, si cari au deschisu calea generatiuniloru
urmatōrie.

Unulu dintre acestia este si barbatulu,
alu carui portretu se afla in nrulu presinte.

Cesaru Boliacu este un'ă din cele mai cu-
noscute persōne ale pressei romane. Ca poetu
si publicistu, elu a avutu si are unu rolu dūplu
in istori'a literaturii năstre. Noi aice inse nu
ne ocupămu de publicistulu, si de apretiarea po-
liticeii sale, — căci fōi'a năstra nu este politica,
— ci numai de barbatulu de litere.

Cesaru Boliacu fu nascutu la 25 marti-
sioru, anulu 1813, in Bucuresci, de parinti cu

Tribunale.

Fete inrolate. La Lipova se va pertractá de currendu unu procesu interesantu, intentatu unui jude romanu. Nu de multu in comun'a Belatintiu s'au inrolatu cinci feciori romani, si acésta inrolare a produsu jude-lui procesulu de care vorbimu. A nume — precum cetimu in diuarie — acesti cinci feciori in matricul'a bisericeii figuréza ca fete, càci judele in intielegere cu preotulu au voitu sè-i scape de catania inca la nascerea loru. Lucrulu a remasu secretu, si nu s'a descoperitu pan'acuma, candu dinsic ajunsera etatea de 26 ani, si sunt deja insurati si au familia. Toti fure citati inaintea commissiunii asentatòrie, care asentà apoi pe toti.

Unu tribunalu francesu nu numai a pedepsitu aspru pe unu usurariu, dar inca a ordonatú cá sentint'a sè se publice si prin jurnale, si 50 de esemplare sè se afisieze in locurile publice, unulu tocmai pe pórt'a usurariului.

Feliurite.

Numerulu „diece“ la Turci. La Turci numerulu „diece“ este unu numeru sacru. Pentru dinsic sunt atâte simtiuri, câte degete; cinci sunt interiòre si cinci esteriòre. Coranulu este compusu din diece parti, cum sunt si diece porunci a lui Ddieu. Mahometu avea diece discipuli; armat'a sa erá impartita in diece corpuri. Elu impartea lumea visibila si lumea invisibila in diece ceruri astronomice guvernate de diece genii. Marele sultanu alu Turciloru, Solimanu, pronumitu magnificulu, marele, legislatorulu, se nascè in primulu anu din alu diecelea sultanu alu Osmanliiloru. Istoricii spunu cà elu a avutu diece copii si cà a posedatu cele diece mari cualitài ale unui principe: prudenti'a, bravur'a, cumpetarea, forti'a, blandetiea, firmitatea, demnitatea, spiritulu de intreprenderi, castitatea si generositatea. Sub domni'a lui s'au remarcatu: diece mari viziri, diece secretari din statu, diece jurisconsulti si diece poeti.

Suvenirea mortiloru.

Andersen, renumitul fabulistu danesu, ale carui opuri s'au tradusu in multe limbi straine, a muritu la 4 augustu, in etate de 70 ani. Inmormentarea-i s'a facutu cu multa pompa la Koppenhaga. Natiunea danesa a aretatu cu ocaziunea acést'a lumei, càtu de multu scie dinc'a se apretiuésca pe poetii sei. Inmediatu dupa cociugu merse regele, principele de coróna si archiducele Ioanu, apoi némurile si notabilitàti diplomatice, literarie, bisericesci si civile. In curendu si noi vomu publicà una din fabulele sale, care dóra este cea mai frumósá intre tóte.

Ghicitura de semne

de Ida Handrea.

E5a 1e 5a 8uIII i4 7i 4e
La 2o3lilia 5a 8ei Lo3u
5e Du3e3e 2e3134 IIIe 4e
2a3' 5a '4Da1a Voiu 8e IIIo3u.

I48e De 141u 4e5iIIIe
Eu 4i IIIi5u 4u 1o1u Dca3i,

4u 8e VeDe 41IIIe, 41IIIe
E81e 5i4eVa a5i“

8i o Vo5e IIIe i413e6a
„AII Io8i7e ai Ve 41 14“
8i-n 9e 4u45IIIu 4a ea 1493a6a
8i-o 8e3ulu 4e 5041e4ilu.

Io8i7u VuL5a4u.

Deslegarea ghiciturei de siacu din nr. 21:

De demultu, Romance bele,
Ati cosutu, ati torsu si fertu;
Multe adi pe canapele
Fura timpulu indesiertu.
Ati vorbitu totu romanese,
Ati fostu demne de-adoratu:
Astadi conversati... francesce...
Timpurile s'au schimbatu.

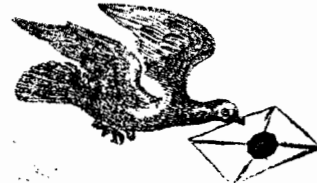
Iosifu Vulcanu.

Bine au ghicitu-o dómnele si domnisiòrele: Ida Handrea n. Agostonu, Augusta de Crainicu n. Teodori, Nina Popescu, Amalia Albu, Leontina Mandreanu, Sofia si Mariti Ionutiasiu, si domni: Ioanu Encescu, Romulu de Crainicu, Pavelu Chinesu, Paulu Ursu.

Voci din publicu.

Anunciu. Rogu cu tóta onórea pe membrii Societàti de lectura a junimei romane de Oradea-mare, cà la venitorulu anu scolasticu sè faca de timpuriu cunoscentia despre deschiderea siedintieloru, avendu si eu a referá ceva despre agendele si starea ei. Adalbertu Pituceanu, fostulu archivariu alu societàti.

Post'a Redactionii.

„Viorica,“ novetá. Nu se póte publicá. Ar fi mai bine, dèca ai traduce vr'una din opurile scriitoriloru renumiti.

Ce nu-su, Dómne? Í vomu face locu acusi. Mai tramite-ni si altele, dèca ai.

Bistritia. Ai primitu — ce ai cerutu? Asceptamu implinirea rogàrii nóstre in curendu. Salutare!

Dnei M. P. Pré bucurosu. Din fabulele lui Andersen vomu publicá cea mai frumósá. De siguru ve va incantá.

Dnei A. M. Cum se nu? Primimu bucurosu si novele traduse. Dar se fia frumósé. Avemu la dispositiune o colectiune mare, din care vomu incepe a publicá càtu mai curendu.

Dsiòrei E. N. „Sclavulu Amoruului“ va urmá de acuma inainte mai desu, si pana la finea anului va esi totu. Multiamita pentru complimente.

Dsiòrei E. P. Cu cea mai mare placere. Í vomu scrie catu mai curendu, si credemu ca dinculu se va bucurá de apretierea gentila.

Dsiòrei M. C. Ah! cinè ar fi creditu! Suprinderea cu atatu e mai pretiósá. Complimentele nóstre!

Proprietariu, redactoru respundietoriu si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1875. Calea tiereti nr. 39.